

گفت و گوی روزنامه صبا با عوامل فیلم سینمایی «عزیز»

عاشقانه ای به رنگ گیلان

سمیه خاتونی
گفت و گو

فیلم سینمایی «عزیز» با فیلمنامه‌ای از جمیله دارالشفایی، تهیه‌کنندگی سیدعلی احمدی و به کارگردانی مجید توکلی است که با محوریت موضوع مادر و بیماری آلزایمر ساخته شده است. این فیلم که به زبان گیلکی روایت می‌شود در آذر ماه ۱۴۰۳ به اکران مردمی در آمد. در این فیلم بازیگرانی چون، آزاده صمدی، روزبه حصاری، بهمن صادق حسنی، شیرین محسنی و رضا عباسی ایفای نقش کرده‌اند. در این پرونده روزنامه صبا با بهمن صادق حسنی، شیرین محسنی بازیگران فیلم و کیوان مقدم مدیر هنری پروژه گفت و گویی داشته، که در ادامه می‌خوانید.

بهمن صادق حسنی، بازیگر:

نقش ذهنیت است و بازیگری یک واقعیت

صادق حسنی، از بازیگران بومی خطه گیلان است. او مدیر انجمن هنرهای نمایشی گیلان و از سال ۱۳۵۴ در آثار متعدد در حوزه تئاتر و سینما و سریال بازی کرده است. از آثار شاخص او می‌توان به زخم کاری، جنگ جهانی سوم، گذر از رنج‌ها، مرداب، افرا، من و زیبا، کوبار، بالاتر از آسمان و... اشاره کرد.

از پروسه نقش‌پذیری و اضافه شدن خودتان به گروه تولید فیلم سینمایی عزیز بگوئید.

یک سال قبل از تولید آقای مجید توکلی به لاهیجان آمدند و با بنده درباره لوکیشن، بازیگران و... صحبت کردند. پس از آن من فیلمنامه را خواندم وقتی آقای مجید توکلی برای بنده نقشی را که در نظر گرفته بودند را پیشنهاد دادند، با جان و دل پذیرفتم. چون فیلمنامه بسیار خوب و جامع بود و جزو چند آثار برتری بود که در این مدت افتخار داشتم در آن بازی کنم. دومین مسئله که برای من بسیار جذاب بود این بود که مجید توکلی از همان ابتدا قصد داشت فیلم را به زبان گیلکی بسازد. تمامی کاراکترها در این فیلمنامه درست شخصیت پردازی شده بودند و همین مسئله مرا اغیب کرد که با کسب اجازه از آقای توکلی و نویسنده اثر از فیلمنامه «عزیز» یک نمایشنامه به نام «مارجان» بنویسم و آن را در لاهیجان و گیلان به اجرا ببرم. خوشبختانه اجرا هم موفق بود و بسیار مورد استقبال قرار گرفت. خوشحالم از اینکه در حال حاضر نیز از سینمایی «عزیز» در لاهیجان استقبال خوبی به عمل آمده و مخاطبان از این اثر راضی هستند.

به غیر از بازیگران بومی منطقه، سایر بازیگران چگونه توانستند از پس لهجه بر بیایند؟

آزاده صمدی از بازیگران توانمندی است که خودش اصالتاً لاهیجانی است و پدر و مادرش در لاهیجان ساکن هستند. او با گویش هیچ مشکلی نداشت. روزبه حصاری هم تمام تلاشش را گذاشت و انصافاً کار را خوب از کار در آورد. یکی از مشکلات این بود که کار در زمان بدی ساخته شد.

از نظر ما خود آقای توکلی هم گیلانی است، چرا که همسرش گیلانی است. او کاملاً با فرهنگ و زبان گیلانی آشناست و به همین دلیل به خوبی توانست آن را در اثر خود منعکس کند. ضبط کار همزمان با دوران کرونا بود، اما خوشبختانه گروه تولید خصوصاً فیلمبردار آقای حسینی، با سعه صدر فراوان و آرامشی که داشتند به بازیگران کمک کردند تا نقش‌ها را اقوام داده و به خوبی بازی کنند. من در چند سال اخیر افتخار داشتم که با کارگردانان مهمی کار کنم، امیر تقفی یکی از آنها بود او با فیلم «مرگ کسب و کار من است» و «مردی که اسب شد» نشان داد که سینما را می‌شناسد، همچنین هومن سیدی که افتخار داشتم نقش کوتاهی را در فیلم «جنگ جهانی سوم» بازی کنم. برای من در این فیلم طول نقش مهم نبود، فیلمنامه و ایده نوبی بود که کارگردان داشت. فیلم مجید توکلی نیز از این دست آثار است. «عزیز» نسبت به آثاری که خصوصاً در گیلان ساخته شده است، با ارزش است. همین که توانست این موضوع حساس را اینگونه تلطیف شده، نشان دهد هنر کرده است و این مسئله از جهاتی هم با بازی خوب آزاده صمدی و روزبه حصاری محقق شد.

در فیلم «عزیز» شما نقش شریف برادر بزرگتر را بازی می‌کنید که از مخالفان سرسخت انوش است او معتقد است که انوش نباید به ذهنیت مادر بها بدهد. این رویکرد چقدر به نگاه خودتان نزدیک بود؟

به شخصه چون با قشر و افراد سنت‌گرا و کسانی که حرمت‌ها برایشان بسیار اهمیت دارد، نزدیکترم کاملاً نقش را پذیرفته و درک کرده بودم و طرز فکر شریف برایم محترم بود. به همین دلیل واکنش‌های او را درک می‌کردم و می‌توانستم آن را درون خودم زنده و نقشش را بازی کنم.

در این فیلم انوش تصمیمی می‌گیرد که برای مخاطب

وقتی بازیگر فیلمنامه را می‌خواند اول از همه باید دقت کند که آیا به درد آن نقش می‌خورد یا نه؟ این مسئله مهمی است. اگر نمی‌تواند از پس نقش بر بیاید باید صادقانه و با شهامت به کارگردان بگوید، من گزینه مناسب برای نقش نیستم. فارغ از این مسئله باید بفهمد که فیلمنامه تا چه اندازه توانسته، موضوع مورد بحث خود را پرورش دهد تا حرف نوبی برای گفتن داشته باشد. من اتفاقاتی که در زندگی هنری‌ام رخ داده را قدر می‌دانم، به خصوص در رابطه کار با کارگردانی که مسلط بر سینما بودند. من این نگاه را مدیون تئاتر هستم و جایگاه اصلی خود را همچنان در تئاتر می‌دانم. برای من نمایشنامه و فیلمنامه خیلی مهم است و تا جایی که بتوانم سعی می‌کنم نمایشنامه‌هایی را به اجرا ببرم که با ذهنیت من همخوانی داشته باشند و یا در بازنویسی آن را به خودم نزدیک می‌کنم، چرا که تنها در همین صورت اثر خوب و قابل اجرا خواهد شد.

شما نقش‌ها را خیلی روان و خوب بازی می‌کنید آیا هنر بازیگری در شما ذاتی است و یا اکتسابی؟

من از سال ۱۳۵۴ است که در تئاتر بازی می‌کنم. پس بخشی از آن اکتسابی است و به نظرم کسانی که زبان هنر را بفهمند و شهامت این را داشته باشند که جلوی دوربین خودشان باشند از پس نقش برمی‌آیند. نقش ذهنیت است و بازیگری یک واقعیت است. اگر کسی بتواند این ذهنیت را به واقعیت درون خود نزدیک کند موفق خواهد شد.

شیرین محسنی، بازیگر:

معیار باید فقط بازی بازیگر باشد

شیرین محسنی از ۲۶ سالگی، با آموزش در دوره‌های بازیگری در شهر گیلان کار خود را شروع کرده است. او از هنرمندان بومی خطه گیلان است و از سال ۱۳۸۹ کار خود را با بازی در سریال‌های شبکه استانی شروع کرد و سپس موفق شد در آثار سینمایی، سریال‌های تلویزیونی و نمایش‌خانگی حضور یابد. او در سریال‌های «خاتون» به کارگردانی تینا پاکروان، «جان لیلی» به کارگردانی پور شهسواری،

باور پذیر نیست، نظر شما در مورد این خط داستانی چیست؟

شاید به دلیل کاراکتر عزیز این اتفاق افتاد و اگر به جای عزیز یک بازیگر حرفه‌ای این نقش را بازی می‌کرد، باورپذیرتر می‌شد. هر چند که روزبه حصاری در انتقال حس نقش سنگ تمام گذاشت اما این رابطه‌ای بود که باید میان مادر و پسر شکل می‌گرفت.

در فیلم «عزیز»، بیشتر بازیگران از هنرمندان بومی منطقه بودند. از همکاری با بازیگران این منطقه و شناختی که از قبل با آنها داشتید بگوئید؟

شیرین محسنی از بازیگران توانمند خطه گیلان است. او تجربه زیادی هم در صحنه تئاتر و هم جلوی دوربین دارد. همچنین رضا عباسی به نظرم خیلی خوب کاراکتر را در آورده و در سریال «سوجان» نیز یک سر و گردن از بازیگران حرفه‌ای بهتر بازی می‌کند. اما این بازیگران چون از استان هستند شاید خیلی دیده نمی‌شوند و برای مخاطب کمتر شناخته شده هستند.

آیا شما در انتخاب فیلم‌ها و اثری که قرار است در آن بازی کنید وسواس دارید؟

همین حالا اگر به تیتراژ سریال «سوجان» نگاه کنید نام من جزو چند بازیگر اول است. قرار بود من در این فیلم نقش پر رنگ‌تری داشته باشم اما در ادامه چون نقش تغییر کرد از ادامه کار انصراف دادم، به این دلیل که نتوانستم با کاراکتر طراحی شده ارتباط برقرار کنم. این مسئولیت در فیلمنامه سینمایی بیشتر و بیشتر است. در آثار سینمایی ترجیح می‌دهم حتی اگر نقش کوتاهی دارم در آثاری بازی کنم که به مخاطب احترام گذاشته می‌شود و حرف جدیدی برای گفتن دارد. چون مخاطب برای سینما هزینه می‌کند و انتظار دارد با دست پر از سالن بیرون برود. فیلم «عزیز» ذهنیتی را انتقال می‌دهد که کمتر دیده شده و یک ایده را مطرح می‌کند که حسی دو وجهی و دوگانه از مقام مادر و احترام را به دست می‌دهد، این فیلم در میان فیلم‌های تجاری که فقط به دنبال گیشه هستند، بسیار محترم است.

مسئولیت بازیگر نسبت به انتخاب نقش در سینمای امروز ایران چگونه ارزیابی می‌کنید؟